

СЕКЦІЯ 7.

ТРАНСФОРМАЦІЯ ФІНАНСІВ, ОБЛІКУ, АУДИТУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ПІД ВПЛИВОМ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ВЕКТОРУ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ.

Голова секції	Тетяна Косова , доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, обліку та оподаткування; Tetyana Kosova , Doctor of Economics, Professor, Head of the Department of Finance, Accounting and Taxation;
Заступник голови секції	Олена Рибак , кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Національного авіаційного університету; Olena Rybak , Candidate of Economic Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Finance, Accounting and Taxation of the National Aviation University.

В.С. Бірюк

Науковий керівник – **О. Г. Карандюк**, старший викладач кафедри бізнес-аналітики та цифрової економіки Національний авіаційний університет, м. Київ.

ВПЛИВ ПАНДЕМІЇ НА ТЕНДЕНЦІЇ МІЖНАРОДНОГО РИНКУ ТА СУЧАСНИЙ СТАН ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ

Анотація: в роботі досліджено стан міжнародного ринку за 2019-2021 роки. Проаналізовано основні показники зовнішньої торгівлі України та інших країн. Визначено зміни в тенденціях світової торгівлі.

Ключові слова: світова торгівля, експорт, імпорт, сальдо зовнішньої торгівлі, міжнародний ринок, пандемія.

Важливим фактором ефективного розвитку економіки будь-якої країни є міжнародна торгівля, яка сприяє одержанню твердої валюти і додаткових податкових надходжень до державної скарбниці, створенню нових робочих місць, поліпшенню якості продукції та послуг, підвищенню конкурентоспроможності та іміджу країни. Основними показниками розвитку міжнародної торгівлі прийнято вважати експорт, імпорт, зовнішньоторговий обіг та сальдо торговельного балансу. В сучасній міжнародній торгівлі все більшу роль починає займати міжнародна інвестиційна діяльність. Без широкого залучення іноземного капіталу неможливо провести структурну перебудову економіки, скоротити технічну та технологічну відсталість народного господарства [1, с. 101].

На стан 2019 року, світова торгівля продовжує концентруватися серед основних трейдерів: ЄС, США та Китай (51 % у світовій торгівлі провідних

експортерів товарів та послуг) [2, с. 42]. В період пандемії рівень показників світової торгівлі значно впав. Так, за даними Національного інституту стратегічних досліджень (НІСД) [3], за підсумками 2020 р. Світова торгівля товарами скоротилась на 5,3 %, що було краще прогнозованого у жовтні 2020 р. скорочення на 9,2 %. Саме послаблення режимів обмежень у другій половині року, а також впровадженням урядами країн світу потужних заходів щодо подолання наслідків пандемії COVID-19 сприяло цьому. Найбільший негативний вплив на світову торгівлю спостерігався у сфері туристичних послуг - у 2020 р. відбулося зниження на 63 %. Прогнозують, що і у 2021 році ця сфера не зможе повністю відновитися. Згідно з прогнозами СОТ, за підсумками 2021 р. світова торгівля товарами збільшиться на 8 %, а у 2022 р. – на 4 %. Міжнародне рейтингове агентство Fitch Ratings покращило прогноз зростання світового ВВП на 2021 р. Відтепер підвищення передбачається на 6,3 % проти попереднього березневого прогнозу в 6,1 %. Аналітики ж Deutsche Bank прогнозували, що у 2021 р. світовий ВВП зросте на 6,8 %, а у 2022 р. – на 4,6 % [4].

Щодо України, то експорт товарів з нашої держави до країн ЄС зріс на 44% у першому півріччі 2021 року в порівнянні з аналогічним періодом 2020 року, і становить майже 12 млрд. дол. Топ-3 торговельними партнерами України з країн-членів ЄС за сучень-червень 2021 року стали: Польща (експорт близько 2,4 млрд. дол., імпорт – 2,2 млрд. дол.); Німеччина (експорт приблизно 1,2 млрд. дол., імпорт – 2,8 млрд. дол.); Італія (експорт близько 1,5 млрд. дол., імпорт – 1,1 млрд. дол.) [5]. За даними Державної митної служби України [6], за перші 8 місяців поточного року сальдо зовнішньої торгівлі залишається негативним і становить 1,48 млрд. дол., що на 96 млн. дол. менше, ніж за аналогічний період 2020 року.

Висновки. Проаналізувавши викладене вище, можемо зробити висновки, що пандемія мала величезний негативний вплив на міжнародну торгівлю. У 2020 році рівень зовнішньоторговельного обігу, експорту та імпорту сильно впав майже у всіх країнах. В 2021 році спостерігається покращення на ринку зовнішньої торгівлі, незмінним залишається домінування розвинутих країн. Завдяки поліпшенню ситуації з корона-вірусом та пом'якшенню обмежень в Європі та США останніми місяцями активізувалася сфера послуг. Також пандемія дала сильний поштовх розвитку таким сферам як FinTech, InsurTech, IT, Banking.

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА:

1. Ткаченко О.Г., Тищенко А.А. Тенденції та перспективи розвитку світової торгівлі. *Стратегічний потенціал державного та територіального розвитку* : Матеріали III міжнародної науково-практичної конференції (м. Маріуполь, 9–10 жовтня 2019 р.). – Маріуполь ; Кривий Ріг : Вид. Р. А. Козлов, 2019. – 405 с.
2. Христенко, Л., Крамчанинова А., Швецова О. «Вплив глобальних загроз на формування тенденцій розвитку міжнародної торгівлі». *Вісник*

Східноукраїнського Національного Університету імені Володимира Даля, вип. 3 (267), Вітень 2021, с. 41-47, doi:10.33216/1998-7927-2021-267-3-41-47.

3. Щодо підсумків світової торгівлі у 2020 р. та перспектив на 2021 р. *Національний інститут стратегічних досліджень* : веб-сайт. URL: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/mizhnarodni-vidnosini/schodo-pidsumkiv-svitovoi-torgivli-u-2020-r-ta-perspektiv-na> (дата звернення: 04.10.2021).

4. Fitch Ratings покращило прогноз зростання світового ВВП — до 6,3% *Мінфін* : веб-сайт. URL: <https://minfin.com.ua/ua/2021/06/16/66468447/> (дата звернення: 04.10.2021).

5. Показники торгівлі України з ЄС зросли за перші шість місяців 2021 року *Євроінтеграційний портал* : веб-сайт. URL: <https://eu-ua.kmu.gov.ua/node/4141> (дата звернення: 05.10.2021).

6. Державна Митна Служба : веб-сайт. URL: <https://customs.gov.ua> (дата звернення: 05.10.2021).